

„MODRÝ SLOUP / BLUE SÄULE“ (SLOUP NADĚJE) na České cestě / Böhmweg - příklad ne/spolupráce NP Šumava a Bayerische Wald

Modré sloupky vyznačují linii státní hranice mezi Českou republikou a SRN - Bavorskem. V minulosti byly na státní hranici umístěny historické hraniční kameny. Jeden hraniční sloupek se však již po čtvrt století stal symbolem ideologického extrémismu silově prosazované výroby bezzásahové ekologicky destabilizující virtuální divočiny v kolonizované kulturní krajině Šumavy.

Historická bavorsko-česká obchodní a soumarská obchodní cesta Böhmweg / Česká cesta vedla již ve 13. století od Dunaje z Pasova / Passau z Bavor do Čech, Procházela Bayerische Wald a Šumavou pod vrchem Luzný a dále Luzenským údolím do Kašperských Hor. Ta byla v průběhu věků postupně zlepšována, takže se po ní dalo v Luzenském údolí jezdit i kočáry.

V poválečném období došlo v r. 1951 k vystěhování obce Březník, v r. 1952 vznikl vojenský prostor Dobrá Voda, načež byla v Luzenském údolí zřízena pěchotní střelnice a vybudovány pohraniční roty Březník a Švele. Tak byla historická přeshraniční cesta Březník - Modrý sloup po více než 7 stoletích pro turisty a obyvatele uzavřena. V tomto období došlo k převedení cesty na náročně zpevněnou silnici pro těžká bojová vozidla a těžké lesnické vozy a techniku, která byla ukončena točnou, nedaleko od státní hranice. Tzv. „železná opona“ skončila koncem r. 1991, vojenské využívání území bylo ukončeno až vznikem CHKO v r. 1964.

Po vzniku NP Šumava v r. 2001 postupně prosadila ideová skupinka vytváření divočiny a tak byla silnice uzavřena a dokonce bylo navrženo její rozebrání a odvezení mimo NPŠ. V následujícím dramatu zvaném Modrý sloup od té doby vystupovali bavorští i čeští starostové, spolky, občanská sdružení, hejtmani, poslanci parlamentu, senátoři i ministři na nesčetných jednáních, schůzích a slyšeních. Co hodin se kolem Modrého sloupu prodiskutovalo, co benzínu a nafty projezdilo! Do boje o Modrý sloup zasáhl jak bývalý premiér Mirek Topolánek, tak poslankyně Spolkového sněmu z Berlína Brunhilde Irberová. Do kauzy Modrý sloup vstoupilo bavorské státní ministerstvo životního prostředí, různé přeshraniční komise, mikroregiony a euregiony, organizace Europa-Union Deutschland i Spolek Karla Klostermanna.

Unikátní skleněná archa (Glasarche) z r. 2004 (kdy ČR vstoupila do EU) měla symbolizovat společný přírodní a kulturní prostor a křehkost přírody a následně měla symbolicky plout po některých vrcholech a vesnicích Národního parku Bayerische Wald a Šumava, Nositelem projektu byl spolek WaldZeit, archa byla navržena německými výtvarníky R. Fischerem a H. Sternem, vyrobena německými skláři (dlouhá 5 m, vážící 3 t) a prvně vystavená u Sklářského muzea Frauenau. Do archy byla vložena dřevěná ruka od českých řezbářů T. Indry a L. Kúse.

V roce 2005 se na utajovaný Modrý sloup chtěla podívat tehdejší náměstkyně plzeňského hejtmana Olga Kalčíková s delegací. Dostala ústní povolení od Správy parku a doprovod pracovníků parku. Na Březník dopravila delegaci auta se znakem NP a CHKOŠ. Náměstkyně si pozvala také televizi ZAK. Reportér poněkud protestoval, že musí vláčet těžkou kameru pěšky. Žádal, jestli by směl do

Luzenského údolí „popojet autem“. Dostal vysvětlení, že něco takového se „zásadně nesmí“, že by šlo o závažné provinění proti principům ochrany přírody. Kameraman šel tedy zu Fuss, kus dál zkolaboval a jeho kolega ho musel odvést zpátky na Březník. Když se náměstkyně s doprovodem vracela z Modrého sloupu, přímo v Luzenském údolí za zatáčkou stálo auto správy parku. Bylo to auto odboru vědy a výzkumu. Blesk z čistého nebe. „Jak je to možné, kdo nám to vysvětlí?“ šeptali si mezi sebou účastníci delegace. „Vždyť žádné auto sem z principu nesmí!“ Nikdo nechtěl mluvit příliš nahlas, protože každý věděl, že je tam taky tak trochu načerno. Tehdy možná nešlo ani tak o to jedno auto, ale o důvěryhodnost. Správa parku tehdy před náměstkyní popřela své vlastní principy a zásady. Jindy zas jel z Modravy na Modrý sloup na kolech hejtman Petr Zimmermann s doprovodem. Hejtman si dal záležet na tom, aby ukázal, že myslí ekologicky. Politici na kolech, to byla přímo pastva pro oči turistů. „Chceme chránit přírodu, proto jedeme na kolech,“ vykládal hejtman turistům, které potkal na Březníku. „Můžeme jít s vámi?“ ptali se ho nějací pěší turisté. Hejtman odpověděl, že by to šlo, ale museli by mít kola. A pak že by je propašoval ve skupině politiků. Turisté začali shánět kola, ale vzdali to. Na Modrý sloup s hejtmanem se tehdy nedostali. Nástupce Aloise Pavlíčka František Krejčí si absurdity s vyjížděkami politiků do problémových míst parku uvědomoval. Gaudiu na Březníku se vyhnul tak, že politiky nebo novináře vsadil do aut se znakem parku už v Modravě a vysadil je až tam, kam nebylo vidět. Právě drobné šikany a nesmyslné trvání na detailech dělají z české ochrany přírody v očích některých běžných lidí partu Spejblů, kterým je dobré nevěřit.

V roce 2006 dosáhl tehdejší ředitel správy NP a CHKOŠ Alois Pavlíčko uvolnění cesty Luzenským údolím prostřednictvím tzv. vládní výjimky pro pořádání hromadných akcí, které v NP zakazuje zákon o ochraně přírody a krajiny. Konečně byly po mnoha předehrách a sepisování žádostí povoleny na pět víkendů organizované exkurze z Březníku na Modrý sloup s doprovodem. Bylo to docela napínavé. Modrý sloup byl zařazen až na konec schůze vlády. Kancelář ředitele parku sledovala jednání on-line, někteří ještě ve 14 hodin doufali, že se Modrý sloup na pořad schůze nedostane, někteří věřili, že ano. I tato drobná příhoda ilustruje hodně situaci na Správě parku, kterou Jan Stráský nazval tak zvláštní „že nic zvláštnějšího... jsem za více než sedmdesát let svého života ještě nezažil... zvláštnější už je jen Sahara a Himaláje.“ Všichni si mysleli, že v roce 2007 budou exkurze pokračovat. Ty však skončily neslavně pokutou a v roce 2007 a 2008 byl přístup na Modrý sloup z české strany zase zakázán.

Od roku 2008 byla umístěna skleněná archa na úpatí Luzného, *k pohodlnému dosažení návštěvníky z obou stran hranice.*

Pak začala situace kolem Modrého sloupu dramaticky eskalovat. 13.3. 2008 zamítly obce na obou stranách hranice memorandum obou národních parků o zřízení tzv.

Divokého srdce Evropy, dokud nebudou vyřešeny přechody mezi oběma parky. 31.7. 2008 se na jednání v bavorském Regenu už natvrdo mluvilo o nové „zelené oponě“ a bavorský zemský rada a náruživý hráč Heinz Wölfl zpochybnil, že národní parky mají rozhodovací pravomoc, pokud jde o hraniční přechody. Tlak obcí a politiků vyvrcholil přípravou souborného dokumentu o 25 šumavských přechodech mezi Českem a Bavorskem a Českem a Rakouskem. Dokument předal bývalý premiér Mirek Topolánek bývalému bavorskému premiérovi Güntheru Becksteinovi. To už byla politická síla, kterou Správa NP a CHKO Šumava nemohla zamést pod stůl nebo zlikvidovat narychlo objednanou studií o výskytu tetřeva.

A tak došlo k historickému okamžiku, kdy 15.7.2009 byla po šedesáti letech na zkušební dobu dvou let povolena přístupová cesta z Březníku na turistický hraniční přechod Modrý sloup obchůzkou přes horu Špičnick, s přístupem od 15.7. do 15.11.

Při příležitosti 40. výročí založení NP Bayerische Wald 25. 7. 2010 bylo uskutečněno setkání z obou stran hranice na téma zachovalá příroda a její ochrana u skleněné archy na úpatí vrcholu Luzný u cesty Böhmerweg z Česka (od Březníka přes „Modrý slouip“). Správa NPŠ proto „pohotově vyznačila náhradní zcela problematickou cestu z Březníka přes horu Šičník k Modrému sloupu a potencionálním účastníkům sdělila, aby se shromáždili ve 13 hod. na Březníku, kde na ně bude čekat průvodce Šumavou (příčemž bude umožněna návštěva Luzného).

Bohužel stezka na Modrý sloup přes Špičnick vedla tou nejméně vhodnou trasou, na které se turista v území tetřeva zdržuje mnohem déle, než kdyby šel přímo Luzenským údolím. A to byl kámen úrazu. A tak od r. 2011 spadla klec a na Modrý sloup z české strany se opět nesmělo.

Jako kompenzační opatření pro otevření Modrého sloupu a dalších dvou přechodů v centru Šumavy (Prameny Vltavy a Poledník) bylo mj. stanoveno tzv. „Divoké srdce Evropy“, přeshraniční území velké 15 000 ha, které mělo být podle dohody z mezinárodní konference v Mexiku zařazeno do kategorie IB podle IUCN jako neregulovaná divočina kanadského typu (na základě jednání nezmocněné osoby Z. Křenové). Divoké srdce však nikdy de jure zřízeno, takže existuje jen virtuálně. Okolní plochy byly nazvány jako „území zvláštní ekologické stability“ a „území s omezeným vstupem“. Tuto kategorii chráněného území ale 15.12. 2011 zrušil Nejvyšší správní soud. Začínalo to být nepřehledné a zmatečné, absurdní.

V únoru 2011 vydal spolek Karla Klostermanna se sídlem v Grafenau rezoluci za otevření přechodu Modrý sloup a historické cesty Luzenským údolím. „V případě cesty na Modrý sloup jde o jeden z nejstarších a nejvýše položených hraničních přechodů mezi Bavorskem a Čechami. Také Karel Klostermann popisuje ve svých románech cestu u Modrého sloupu jako oblíbenou spojku mezi Čechami a Bavorskem. Jde o jedno z nejkrásnějších šumavských údolí, propojené už existující cestou. Nyní, když se oba národy rozhodly podniknout všechno pro to, aby překonaly

to, co je dělí, a podporovaly lidské a politické porozumění, měla by být historická cesta otevřena.“ V rámci oslav tisíce let soumarských stezek mezi Bavorskem a Čechami měla karavana čtrnácti koní a třiceti osob projít 10.6. 2011 z Kašperských Hor do bavorské obce Waldhäuser. Žádost města Grafenau a Kašperských Hor o jednorázový průchod symbolické karavany soumarů Luzenským údolím však Správa šumavského parku zamítla z důvodu kumulace negativních vlivů na úspěšnost přežívání nové generace jedinců tetřeva hlušce.

NP Bayerische Wald vede v současné době Franz Leibl, třetí ředitel Správy parku za celou dobu jeho trvání – více než čtyřicet let. Jeho mottem je lesní divočina bez hranic, avšak ne bezzásahová divočina kategorie IB. Správa NPBW ukázala dobrou vůli pokračovat v přeshraničním propojení. Rok 2013 měl být rokem Modrého sloupu. Správa NP a CHKOŠ vyslovila souhlas s proznačením turistické značené cesty Luzenským údolím. Poslední výsledky monitoringu tetřeva zřetelně ukázaly, že vedení trasy Luzenským údolím představuje pro populaci tetřeva nejsnesitelnější řešení. „To dává dobrou perspektivu pro jeho otevření,“ řekl ředitel správy NP a CHKOŠ Jiří Mánek, který zažil mnoho absurdních veletočů kolem Modrého sloupu a domnívá se, že konsensuální řešení je to nejlepší možné. Jako nejlepší řešení byla nakonec stanovena trasa vedená středem Luzenského údolí, která je zpevněná a netvoří vhodný biotop pro chráněného tetřeva. „To jasně vyplývá i z tříletého česko-bavorského monitoringu výskytu tetřeva hlušce v dané oblasti,“ doplnil ředitel správy NPBW Franz Leibl při klíčovém jednání s ředitelem Jiřím Mánekem v říjnu 2012. A tak všechno nasvědčovalo tomu, že Luzenským údolím na Modrý sloup a Luzný se čeští turisté od 15.7.2013 výše skutečně projdou. Avšak Okrašlovací spolek Zdíkovsko a Česká společnost ornitologická (údajně Kjučuková, Vermouzek, Bláha) dne 14. 7. 2013 podala žalobu na rozhodnutí MŽP k již provedenému turistickému vyznačení vzhledem k nezákonnému rušení tetřeva a soud jim vyhověl.

Protestní pochod 18. července 2015 pořádaný spolkem Otevřená Šumava po silnici z Březníku k Modrému sloupu ocenil „gubernátor“ Šumavy Pavel Hubený pokutou 2. mil. Kč.

Poslední pokus o normalizaci tradičních historických přeshraničních vazeb se uskutečnil 26. 6. 2016, kdy byl instalován skleněný modrý „Sloup naděje“ u Skleněné archy pod Luzným, poblíž „neuralgického“ ostře sledovaného „Modrého sloupu“. Má symbolizovat naději, že historická cesta přes „Modrý sloup“ by měla už konečně umožnit vzájemné setkávání z obou stran hranice. O jeho instalaci se zasloužil současný ředitel NP Bayerische Wald Franz Leibl, který dlouhodobě podporuje otevření této historické cesty. Spoluorganizátorem akce byl Spolek Karel Klostermann, jehož zástupci z obou stran pronesli krátké projevy podporující volný průchod přes hraniční přechod Modrý sloup. „Sloup naděje“ požehnal místní farář, společný zpěv šumavské hymny Na krásné Šumavě doprovodil trubkou Herbert Hones z Horské Kvildy. Předseda z.s. Otevřená Šumava Emil Kintzl, který již v minulosti turisticky vyznačil cestu z Březníka na Modrý sloup“ opětoval přání brzkého

uvolnění této staleté cesty. Dne 16. 7. 2016 přátelé Otevřené Šumavy vyzvaly na pochod z Březníka ke Sloupu naděje - další uvedeno v pozvánce.

Ministrem R. Brabcem bez výběru nejmenovaný ředitel NP Šumava P. Hubený *prokázal v r. 2015 „dobrou vůli“ žádostí o posouzení EIA/Natura této přeshraniční pěší turistické trasy Březník - Modrý sloup. V žádosti uvádí:*

- *nová turistická trasa po bývalé lesní cestě a dále po pěšině, délka 2,66 km, avšak ve skutečnosti se jedná o náročně zpevněnou silnici s propustky, krajnicemi a příkopy, šířky 8 m, pouze v krátké závěrečné části vedené po pěšině*

- *možnost kumulace vlivů s vlivy současných turistických cest a dalších zdrojů rušení v území, intenzivním kácením na české i bavorské straně, nevhodnými způsoby hospodaření (zhoršení reprezentativnosti a zachovalosti lesních ekosystémů) a rozpadem porostů ve vrcholových částech hřebenu v důsledku předchozí fragmentace,*

avšak toto je zcela falešná fabulace, neboť v okolním území došlo k rozsáhlé disturbanci smrkových porostů chtěným epidemickým působením kůrovce

- *Návrh proznačení nové turistické trasy po lesní cestě a dále po pěšině mezi křižovatkou cest pod Březníkem k bývalému přechodu „Modrý sloup“ pod Luzným. Okolní území je ponecháno bez zásahu. Cesta prochází tzv. Luzenským údolím v nadmořské výšce kolem 1100 m. Cesta prochází mokřady a slatěmi, zčásti je odvodněná a na navážce v blízkosti hranice prochází bez zpevnění terénem přes Hraniční slat'. Přímo na tělese cesty se vyskytují zvláště chráněné druhy rostlin (prha arnika, oměj šalamounek, kropenáč vytrvalý, hořec panonský). Území leží v PR Modravské slatě, zčásti v I. a II. zóně NP Šumava. Do roku 2009 bylo součástí „klidového území“ vyhlášeného z důvodu ochrany tetřeva hlušce a naplnění omezení vstupu vyplývající z ochranných podmínek pro Modravské slatě, později omezen vstup podle § 64 ZOPK z důvodu ochrany tetřeva hlušce, ten později zrušen soudem.. Tetřev hlušec se v území trvale vyskytuje, toká, hnízdí, sbírá potravu, zimuje. Ze zvláště chráněných druhů zde hnízdí linduška horská. Dále se zde vyskytuje sýc rousný, kulíšek nejmenší, datlík tříprstý a jeřábek lesní. Pozemek ve správě Správy NP a CHKO Šumava. Leží na pozemcích 1303/2 a 3, 1295/1, 1296/2, 1419/2 v k.ú. Filipova Huť.*

Informace, že v přímo na tělese cesty se vyskytují prha arnika, oměj šalamounek, kropenáč vytrvalý, hořec panonský je rovněž falešnou fabulací, tetřev se vyskytuje pouze ve značné vzdálenosti, další informace rovněž jsou vágní.

Rozsah vlivů na zvláště chráněné druhy živočichů vzhledem k zasaženému území: velmi velké, cca do 100 m od turistické cesty.

Opět se jedná o fabulaci, kdy **NP BW má odlišné informace a závěry, přičemž tetřev je zástupným důvodem vyhnání turistů, neboť v rámci přirozeného impletingu si na integrální součást přírody - člověka zvykne, pokud ho nehoní a nepronásleduje.**

Z německé strany je možno turisticky navštěvovat i hraniční stezky a dokonce jezdit auty na hřebenové horské chaty, naši fanatičtí ideologové zakazují i pěší cesty ke hřebenům Šumavy a hraniční přechody, neboť běžní lidé se mohou přesvědčit o vzniklých a vzrůstajících škodách a ekologické destabilizaci území ve jménu bezzásahové „výroby virtuální divočiny“ při fatálně hazardní likvidaci zachovaných hodnot přírody.

